

Referat despre domnia conducatorului asirian Shamsi-Adad I

Spre 1850 i.e.n., cand civilizatiile mesopotamiene aveau de acum o varsta venerabila, de peste un mileniu, pe Tigrul superior, Sargon I fondeaza regatul, pe atunci modest, Asiria, cu capitala in Assur, oras intemeiat in secolul al XXV-lea i.e.n. de semiti. Populatia, ocupata cu pastoritul pe terasele muntoase ce coboara din muntii Zagros, era rezultatul incrucisarii dintre semiti, mai vechi pe aceste meleaguri, si amoriti care facusera sa se naruie statele din vechiul Sumer.

Spre 1810 i.e.n., Shamsi-Adad I, fiu al amoritului Ilkababu, ce cucerise puterea in Assur, profita de invaziile elamite si amorite ce inca nu contenisera si se elibereaza de sub tutela babiloniana, extinzand statul asirian in intreaga Mesopotamia nordica; cu acest rege se poate considera ca incepe perioada Regatului Vechi Asirian, continuator al traditiilor statului sumero-akkadian al lui Shulgi si care se intinde pana in secolul al XIV-lea i.e.n. Asirienii au adoptat, in aceasta perioada, scrierea cuneiforma akkadiana. Regatul lui Shamsi-Adad I avea, asupra celorlalte formatii statale mesopotamiene, din sud, un ascendent, datorat pozitiei sale strategice fericite: principala cale comerciala pentru Mesopotamia, care deservea Elamul, Akkadul, Siria, Palestina, Egiptul, trecea prin Asiria, precum si calea comerciala ce lega Urartu (Armenia) cu Valea Tigrului, iar drumul ce lega Babilonul ou Siria trecea in apropierea hotarelor asiriene.

Dealtfel, asirienii se indeletniceau de multa vreme cu servirea intensului tranzit comercial de pe aceste cai, avand fondate factorii comerciale in Asia Anterioara. Pentru a intelege bine traiectoria ulterioara a dezvoltarii Asiriei, care a influentat nu numai Mesopotamia, ci intregul Orient Mijlociu, trebuie precizat ca terenurile arabile asiriene erau sarace si, ca atare, productia agricola era insuficienta. Asiria si-a indreptat, inca din vremea lui Shamsi-Adad I, privirile pline de cupiditate spre tinuturile fertile din sud. Politica regala convenea varfurilor clasei stapanilor de sclavi din Assur, a carei imbogatire nu se putea face pe seama micului popor asirian.

Acestia l-au ajutat, deci, pe Shamsi-Adad I sa constituie o monarhie despotica, care-i permitea sa manevreze puterea asiriana dupa cum o cereau scopurile expansiunii, inainte de reorganizarea politica interna a lui Shamsi-Adad I, Asiria era un soi de republica sclavagista oligarhica; organul suprem era consiliul batranilor, care anual numea din randurile sale un "limmu", vistiernic si conducator al "tamkarilor" - agenti comerciali - si un "ukullum", sef al departamentului agrar. "Issakumul", sau "patesi", era singura functie ereditara, dar fara dreptul de a decide in chestiuni importante; pentru acestea issakumul era obligat sa convoace consiliul batranilor. Shamsi-Adad I a fost primul issakum care s-a proclamat "sharkissati", adica rege al intregului popor, reducand puterea consiliului batranilor. Inca din timpul domniei lui Shamsi-Adad I s-au conturat cele doua directii, spre sud si spre vest, ale expansiunii asiriene, care vor fi o constanta in politica externa a statului. Astfel, dupa ce si-a extins stapanirea in intreaga Mesopotamie de Nord, Shamsi-Adad I a reusit sa-si instaleze fiul in fruntea regatului Mari si, pentru un timp, sa penetreze adanc in vest, atingand Mediterana. Mari, oras pe malul vestic al Eufratului Superior, a fost centrul unui puternic regat semit, cucerit in secolul al XVIII-lea i.e.n. de Hammurapi; statul Mari a dezvoltat o cultura de tip akkadian si a existat, dependent si, desigur, sub influentele diferitelor puteri ce au stapanit zona

de-a lungul timpului, pana in secolul al VII-lea al erei noastre.

Dupa Shamsi-Adad I, insa, Asiria s-a izbit de o mare putere mesopotamiana: statul babilonian al lui Hammurapi. Prabusirea, ulterioara, a acestuia nu a fost, totusi, insotita de o renastere a Asiriei, hegemonia in Mesopotamia fiind impartita intre Mitanni si legatul hitit. Asiria isi va recapata independenta de abia in vremea lui Eriba-Adad I, cel ce inaugureaza perioada Regatului Asirian Mijlociu, in care se fixeaza caracterul puterii si stapanirii asiriene.